

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Žákové a soudkyň Mgr. Dagmar Javůrkové a JUDr. Ludmily Říhové v právní věci žalobce [údaje o účastníkovi] [údaje o zástupci] proti žalované [údaje o účastníkovi], o odvolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. března 2006 č.j. 34 C 55/2005-30,

takto:

Rozsudek soudu prvního stupně se ve věci samé mění jen tak, že žalovaná je povinna zaslat žalobci tuto omluvu:

„Dne [datum] písemně informoval [titul] [jméno], státní zástupce Vrchního státního zastupitelství [titul] [příjmení], předsedu senátu Vrchního soudu v Praze ke sp.zn. 5 To 32/03 o postupu po pátrání po obžalovaném-uprchlém [jméno] [příjmení] a uvedl mimo jiné i toto tvrzení: „Z podání vysvětlení bývalého obhájce [titul] ze dne [datum], z podání vysvětlení [jméno] [příjmení] ze dne [datum] a [jméno] [příjmení] z téhož dne vyplývá, že obžalovaný [jméno] [příjmení] reálně mohl uprchnout z České republiky do Španělska, kde má mít deponováno cca Kč [tel. číslo] až [tel. číslo] na Gibraltar, zřejmě v bance Barclays Bank.“ Ve vztahu k [titul] Vlkovi se jedná o tvrzení nepravdivé, neboť ve vysvětlení ve věci [jméno] [příjmení] uvedené údaje neřekl. Za uvedená nepravdivá tvrzení se Vám omlouváme.“;

jinak se potvrzuje.

Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze v záhlaví označeným rozsudkem zamítl žalobu, aby žalovaná zaslala do spisu Vrchního soudu v Praze sp.zn. 5 To 32/03 sdělení uvedené ve výroku a omluvu žalobci rovněž uvedenou ve výroku rozsudku. Současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Při rozhodování vycházel z toho, že žalobcem tvrzený protiprávní zásah do osobnostních práv, je legitimní úvahou státního zástupce, která nevyplyvala jen z úředního záznamu z rozhovoru se žalobcem, ale i z dalších materiálů a byla výkonem práva v rámci zákonné licence dané trestním řádem a nešlo proto o neoprávněný zásah do práv chráněných ustanovením § 11 a násl.obč.zák. Výrok o nákladech řízení odůvodnil ustanovením § 142 odst.1 o.s.ř.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce odvolání, v němž se domáhal, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, aby žalobě vyhověl. Namítal, že listina založená do trestního spisu neobsahuje úvahu státního zástupce, ale nepravdivá skutková tvrzení, která jsou zásahem do osobnostních práv žalobce, zejména do jeho profesní cti advokáta, neboť umožňují dovodit, že porušil povinnost mlčenlivosti.

Žalovaná navrhovala potvrzení napadeného rozsudku.

Odvolací soud přezkoumal podle ustanovení § 212 o.s.ř. napadený rozsudek a řízení mu předcházející a dospěl k závěru, že odvolání je zčásti důvodné.

Předpokladem odpovědnosti podle ustanovení § 13 obč.zák. je existence zásahu do práv chráněných ustanovením § 11 a násl.obč.zák., který je neoprávněný a současně objektivně způsobilý tato chráněná práva porušit, popřípadě ohrozit. Neoprávněným zásahem je zásadně každé nepravdivé tvrzení nebo obvinění, přičemž, vzhledem k objektivní odpovědnosti za neoprávněný zásah do osobnostních práv, je bez právního významu, zda jde o nedbalé přejímání nebo šíření poznatků.

V dané věci ze skutkových tvrzení žaloby vyplývá, že žalobce, který je advokátem a byl dříve obhájcem obžalovaného [jméno] [příjmení], spatřuje neoprávněný zásah do svého práva na ochranu osobnosti, konkrétně profesní cti advokáta, v části dopisu státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v [obec] JUDr. [jméno] [jméno] ze dne [datum] JUDr. [jméno] [příjmení], předsedovi senátu Vrchního soudu v Praze ke sp.zn. 5 To 32/03 ve znění:“ Z podání vysvětlení bývalého obhájce [titul] ze dne [datum], z podání vysvětlení [jméno] [příjmení] ze dne [datum] a [jméno] [příjmení] z téhož dne vyplývá, že obžalovaný [jméno] [příjmení] reálně mohl uprchnout z České republiky do Španělska, kde má mít deponováno cca Kč [tel. číslo] až Kč 150 000 000 Kč na Gibraltar u zřejmě v bance [příjmení] [příjmení]. Tato suma pochopitelně umožňuje reálně obžalovanému [jméno] [příjmení] vést slušnou existenci v zahraničí po řadu let.“

Odvolací soud se ztotožňuje se skutkovým zjištěním soudu prvního stupně učiněným z obsahu úředního záznamu Policie České republiky, OR [okres], služba kriminální policie a vyšetřování ze dne [datum], který byl sepsán na základě telefonického rozhovoru se žalobcem, že tento záznam neobsahuje žádné ze tvrzení obsažených v dopise Vrchního státního zastupitelství v [obec] ze dne [datum]. Neztotožňuje se však se závěrem soudu prvního stupně, že napadená část dopisu, resp. její první věta, je legitimní úvahou státního zástupce. Podle názoru odvolacího soudu nejde o úvahu, ale o nepravdivé skutkové tvrzení o tom, že uvedené závěry státního zástupce vyplývají i z vysvětlení žalobce. Je nepochybné, že předmětný dopis byl napsán v rámci výkonu pravomoci státního zástupce, a že výkon práva je zásadně okolnost vylučující neoprávněnost zásahu do osobnostních práv fyzické osoby. Na druhé straně o výkonu práva lze hovořit pouze tam, kde je nade vší pochybnost zřejmé, že je vykonáváno v souladu s čl.2 odst.3 Ústavy, resp.s čl. 2 odst.2 Listiny základních práv a svobod. Přijetí argumentu, že jakýkoliv výkon práva vylučuje protiprávnost, by zakládalo prostor pro svévoli státních orgánů, dávající možnost k nepřipustným zásahům do ústavně zaručených práv fyzických osob. Podle názoru odvolacího soudu je předmětné nepravdivé tvrzení i objektivně způsobilé ohrozit profesní čest žalobce jako advokáta, neboť navozuje dojem z porušení základní povinnosti mlčenlivosti, na níž je založena důvěra mezi advokátem a jeho klientem. Odvolací soud proto, na rozdíl od soudu prvního stupně, dospěl k závěru, že předmětným nepravdivým tvrzením došlo k neoprávněnému zásahu do osobnostních práv žalobce a je proto dána i odpovědnost žalované podle ustanovení § 13 obč.zák. Přiměřeným zadostiučiněním ve smyslu ustanovení § 13 odst.1 obč.zák. shledal omluvu žalobci ve znění

uvedeném ve výroku tohoto rozsudku, které neobsahuje druhou větu napadené části dopisu, neboť ta, podle v ní použitých slov, je již úvahou státního zástupce. Zaslání prohlášení do trestního spisu Vrchního soudu v Praze již neshledal přiměřeným zadostiučiněním, neboť nic nebrání ani dříve nebránilo žalobci, aby sám do trestního spisu prohlášení o nepravdivosti napadených tvrzení zaslal.

K námitkám žalované je třeba pro úplnost uvést, že pokud jde o otázku pravomoci soudu v dané věci, tato byla vyřešena usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 1. prosince 2005 č.j. 1 Co 199/2005-19. K námitce, že Ministerstvo spravedlnosti není organizační složkou oprávněnou v dané věci žalovanou zastupovat, je třeba uvést, že ze žádného právního předpisu nevyplývá, která organizační složka zastupuje stát ve věcech ochrany osobnosti. Organizačními složkami státu s odkazem na § 3 odst.1 zák.č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů, jsou m.j. i ministerstva a státní zastupitelství, takže obě tyto organizační složky jsou způsobilé za žalovanou jednat. Která z nich však bude stát zastupovat ve věci ochrany osobnosti, záleží podle názoru odvolacího soudu vždy na okolnostech konkrétního případu. Rozhodující je, zda k tvrzenému neoprávněnému zásahu došlo v souvislosti s výkonem pravomocí státního zastupitelství či v souvislosti s výkonem jeho správy. V dané věci tomu tak bylo v souvislosti s výkonem pravomocí státního zastupitelství, proto podle názoru odvolacího soudu je Ministerstvo spravedlnosti organizační složkou oprávněnou v dané věci jednat za stát.

Ze shora uvedených důvodů odvolací soud zčásti podle ustanovení § 220 odst.1,písm.a/ o.s.ř. změnil rozsudek soudu prvního stupně a zčásti je podle ustanovení § 219 o.s.ř. potvrdil, jak je ve výroku uvedené.

Podle ustanovení § 224 odst.2 a § 142 odst.2 o.s.ř. bylo rozhodnuto o náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně, když úspěch účastníků byl ohledně uplatněných nároků poloviční.

O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 224 odst.1 a § 142 odst.2 o.s.ř. při stejném úspěchu a neúspěchu účastníků.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku pokud jím byl změněn rozsudek soudu prvního stupně je přípustné dovolání, jinak jen jestliže dovolací soud dospěje k závěru, že rozhodnutí ve věci samé má zásadní právní význam. Dovolání se podává do dvou měsíců od doručení k nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Městského soudu v [obec].

Praha 5. října 2006

JUDr. Naděžda Žáková
předsedkyně senátu